

Powiatowy Urząd Pracy
w Stalowej Woli

Sprawozdanie z działalności za 2008 rok

Stalowa Wola, luty 2009 r.

Spis treści

Wstęp	3
1. Rynek pracy w powiecie stalowowolskim w 2008 roku	4
2. Działania w zakresie aktywizacji bezrobotnych.	12
2.1. Niesubsydiowane formy przeciwdziałania bezrobociu	13
2.2. Subsydiowane formy przeciwdziałania bezrobociu	18
2.3. Projekty współfinansowane ze środków unijnych	21
3. Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych.	22
4. Gospodarowanie środkami Funduszu Pracy	25
5. Funkcjonowanie Urzędu	27
Załącznik – Statystyka	29

Wstęp

W 2008 roku wzrost gospodarczy przekładał się na sytuację na lokalnym rynku pracy. Pozytywne tendencje wzrostowe dotyczyły wszystkich wskaźników bezrobocia – spadał poziom bezrobocia, malała stopa bezrobocia, wzrastała liczba ofert pracy tych zgłaszanych do PUP, ale przede wszystkim rosła liczba osób bezrobotnych podejmujących zatrudnienie – w niektórych zawodach osoby poszukujące pracy mogły wybierać w ofertach pracy.

Jednak pod koniec roku, podobnie jak w kraju, również w naszym powiecie sytuacja na rynku pracy zaczęła się pogarszać. Skalę zachodzących zmian przedstawiono w punkcie 1 sprawozdania.

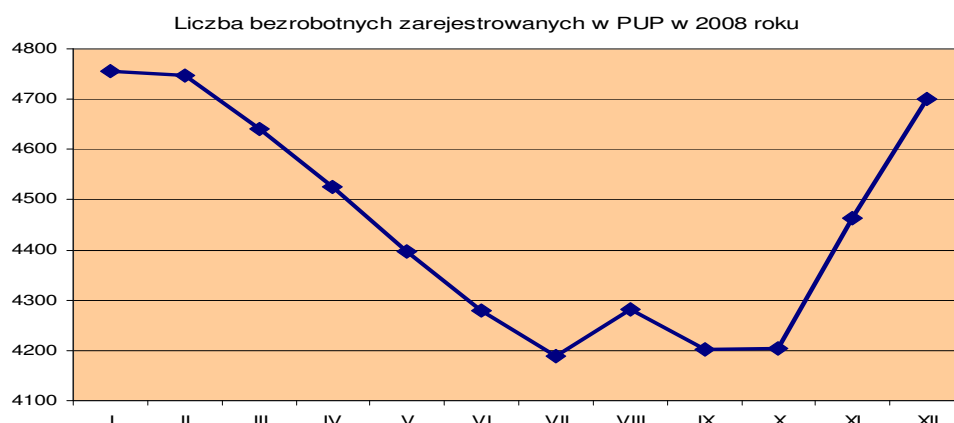
W ubiegłym roku PUP dysponował szeroką ofertą aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych zarówno w ramach subsydiowanych programów rynku pracy, jak i usług rynku pracy. Było to możliwe, gdyż wielkość środków jakimi dysponował powiat na programy na rzecz przeciwdziałania bezrobociu wyniosła 9,6 mln zł, w tym prawie 3,9 mln zł ze środków z Europejskiego Funduszu Społecznego Program Operacyjny Kapitał Ludzki. Z drugiej strony wraz z wdrożeniem obowiązujących standardów usług rynku pracy rosła jakość świadczonych przez PUP usług pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego i organizacji szkoleń. Bezrobotni z „obszarów problemowych” korzystali z kompleksowego indywidualnego wsparcia w działaniach na rzecz zwiększenia swojej aktywności zawodowej.

W 2008 roku PUP przejął całość zadań w zakresie aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych wynikających z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz.U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92 z późn. zm.) i na ten cel uzyskał z PFRON środki w kwocie 860 tys.zł.

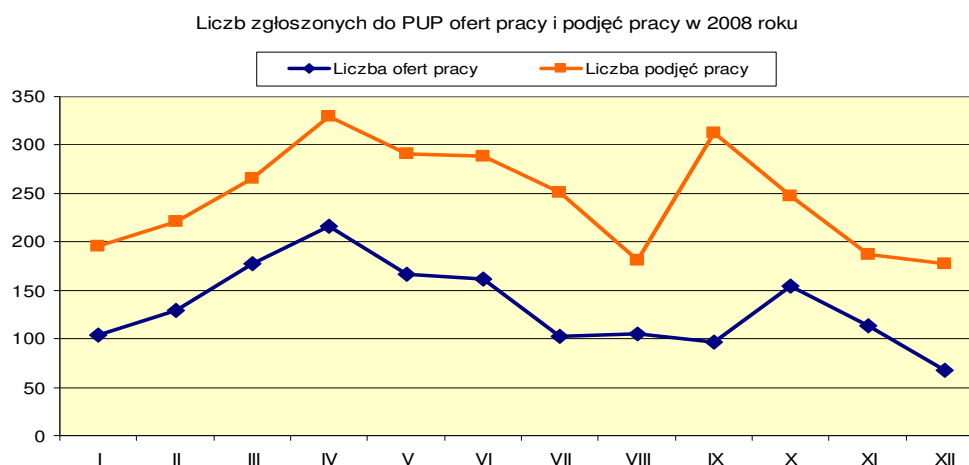
1. Rynek pracy w powiecie stalowowolskim w 2008 roku

Na stalowowolskim rynku pracy okres pierwszych 9 miesięcy 2008 roku stanowił przedłużenie pozytywnych tendencji jakie obserwowaliśmy w ostatnich latach, a wyrażających się przede wszystkim spadkiem liczby bezrobotnych i obniżeniem stopy bezrobocia oraz wzrostem liczby ofert pracy. Pod koniec roku te korzystne zmiany uległy wyhamowaniu.

Tradycyjnie na początku roku Urząd odnotował stosunkowo wysoki napływ do bezrobocia. Jednak już od lutego mieliśmy do czynienia z wyraźnym spadkiem liczby rejestracji, a co bardzo ważne, to ustabilizowaniu się napływu do bezrobocia towarzyszył wzrost wyrejestrowań z ewidencji bezrobotnych. Na koniec 2008 roku zarejestrowanych było 4700 bezrobotnych i liczba ta była wyższa od uzyskanej na koniec 2007 roku o 141 osób. Zmiany w poziomie bezrobocia w 2008 roku przedstawia wykres:

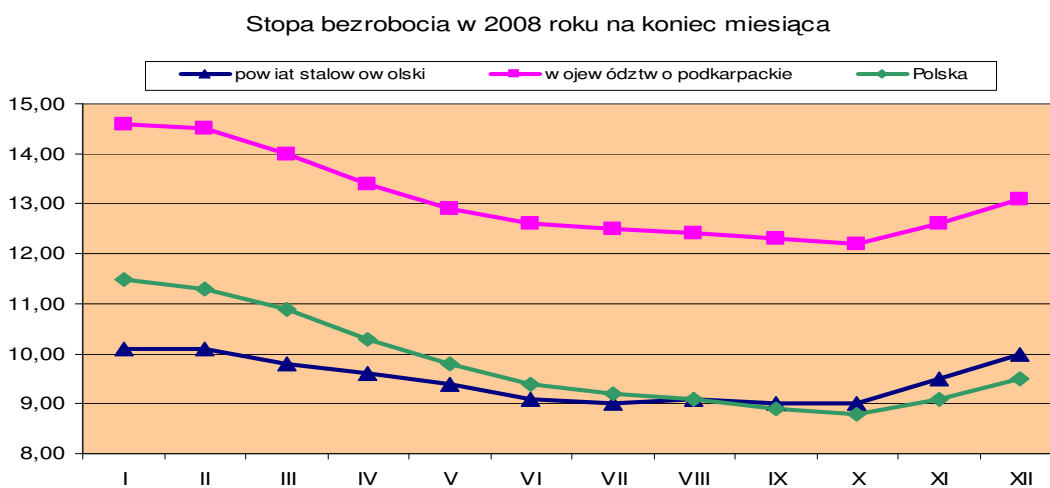
Na przestrzeni roku istotne zmiany odnotowane zostały także w liczbie ofert pracy napływających do PUP oraz liczbie wyrejestrowań bezrobotnych z powodu podjęcia pracy. Przedstawia to poniższy wykres:

W pierwszym półroczu spadkowi bezrobocia towarzyszył wzrost liczby podjęć pracy i utrzymująca się na dość wysokim poziomie liczba zgłoszonych do Urzędu ofert pracy. W kwietniu wpłynęło nieco ponad 200 ofert pracy (210).

Niestety począwszy od lipca 2008 roku, pojawiają się pierwsze niepokojące sygnały płynące ze stalowowolskiego rynku pracy. Skłonnych dać pracę przedsiębiorców na lokalnym rynku jest coraz mniej, co wpływa na systematyczny spadek liczby ofert pracy zgłaszanych do PUP. W lipcu Urząd dysponował już tylko 97 propozycjami zatrudnienia. W grudniu odnotowano rekordowo niską liczbę ofert pracy – 58, tj. przeszło 3,5 krotnie mniej niż w najlepszych pod tym względem miesiącach roku. W drugiej połowie roku wpłynęły do PUP 362 oferty, tj. niemal o połowę mniej niż w pierwszym półroczu. Jednocześnie spada liczba podjęć pracy niesubsydiowanej – to bardzo istotne, gdyż to właśnie one stanowią miernik faktycznej sytuacji na rynku pracy.

Wysoka liczba realizowanych przez Urząd w pierwszym półroczu 2008 roku ofert pracy przy jednoczesnym spadku liczby bezrobotnych znalazła odzwierciedlenie w spadku stopy bezrobocia w powiecie. W styczniu 2008 roku stopa bezrobocia wynosiła 10,1% i była niższa o 2,7 punktu procentowego od poziomu uzyskanego przed rokiem. Najniższy poziom – 9,0% osiągnęła na koniec lipca i na tym poziomie utrzymywała się do października 2008 roku. Na koniec 2008 roku stopa bezrobocia wzrosła do poziomu z początku roku i wyniosła 10,0%. Wysokość stopy bezrobocia w 2008 roku przedstawia wykres:

Wzrost liczby bezrobotnych w ostatnich miesiącach roku jest stałą sezonową cechą polskiego rynku pracy, gdyż w tym czasie powracają do ewidencji osoby rejestrujące się, między innymi, po pracach sezonowych, pracujące w branży budowlanej, powracające z zagranicy. Jednakże skala tego przyrostu może wskazywać, że mamy do czynienia z ograniczaniem zatrudnienia w naszym powiecie.

W 2008 roku skala zwolnień grupowych w naszym rejonie, podobnie jak w roku 2007, była niewielka. W IV kwartale jeden zakład pracy z terenu powiatu stalowowolskiego realizował zwolnienia grupowe związane z upadłością zakładu pracy. We wrześniu 2008 roku zakład „Cezar” Tadeusz Parysz Sp.j. w upadłości nadesłał informację, iż dokona zwolnienia grupowego 23 pracowników. Zwolnienia zrealizowano w październiku 2008 roku.

Dane statystyczne dotyczące poziomu i struktury bezrobocia na koniec 2008 roku przedstawiono poniżej.

Poziom bezrobocie

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 2008 roku wynosiła 4700 osób, w tym 2697 kobiet. Napływ i odpływ bezrobotnych do ewidencji przedstawia tabela:

miesiące	napływ bezrobotnych	odpływ bezrobotnych	liczba bezrobotnych w końcu miesiąca	stopa bezrobocia (w %)
grudzień 2007 r.	x	x	4559	10,0
styczeń 2008 r.	669	473	4755	10,1
luty	541	549	4747	10,1
marzec	491	598	4640	9,8
kwiecień	552	666	4526	9,6
maj	503	633	4396	9,4
czerwiec	563	679	4280	9,1
lipiec	626	717	4189	9,0
sierpień	551	458	4282	9,1
wrzesień	684	765	4201	9,0
październik	734	731	4204	9,0
listopad	739	479	4464	9,5
grudzień	687	451	4700	10,0
	7 340	7 199		

W okresie 12 miesięcy 2008 roku do PUP zgłosiło się 7340 osób, które uzyskały status osoby bezrobotnej i jest to o 439 osób więcej niż w roku 2007. Tradycyjnie już ruch ten nasilił się w II półroczu, kiedy odnotowano wzrost liczby nowych rejestracji – o 702 osoby – w porównaniu z dwoma pierwszymi kwartałami 2008 roku (I półrocze 2008 r. – 3319 osób, II półrocze 2008 r. – 4021 osób).

Liczba osób wyłączonych z rejestru bezrobotnych była wyższa niż napływających do bezrobocia o 141 osób (w ubiegłym roku różnica ta wynosiła 1112 osób).

Wśród nowo rejestrowanych bezrobotnych dominowały osoby powracające po raz kolejny do grona bezrobotnych – 5756 osób (78,4% ogółu rejestracji), natomiast 1584 osób (tj. 21,6% wszystkich rejestracji) zgłosiło się do urzędu pracy po raz pierwszy.

Na przestrzeni 2008 roku wyłączonych zostało z ewidencji bezrobotnych 7199 osób (o 814 osób mniej niż w roku poprzednim), w tym z powodu:

– podjęcia pracy - 2948 osób,

- braku gotowości do podjęcia pracy - 2156 osób,
- rozpoczęcia szkolenia – 443 osoby,
- rozpoczęcia stażu – 570 osób,
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego – 303 osoby,
- rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy – 180 osób,
- nabycia praw emerytalnych lub rentowych – 73 osoby,
- podjęcia nauki – 22 osoby,
- ukończenia 60/65 lat – 9 osób,
- innego (w tym odmowa przyjęcia propozycji pracy) – 495 osób,

Podobnie jak przed rokiem głównym powodem wyrejestrowań były podjęcia pracy, które w omawianym okresie stanowiły 41% odpływu. Dość znaczną grupę wśród wyłączonych z ewidencji stanowiły osoby, które nie potwierdziły gotowości do podjęcia pracy.

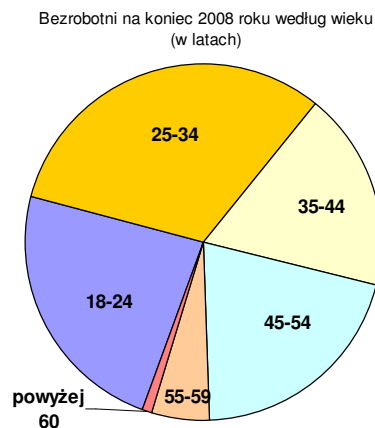
Struktura bezrobotnych (dane na 31.12.2008 r.)

Wyszczególnienie		Liczba bezrobotnych	w tym kobiety	% ogółu bezrobotnych	% ogółu bezrobotnych kobiet
Liczba bezrobotnych		4700	x	x	x
Liczba bezrobotnych kobiet		x	2697	57,4	x
Wiek	18 – 24 lata	1104	622	23,5	23,1
	25 – 34 lata	1493	934	31,8	34,6
	35 – 44 lata	844	543	17,9	20,1
	45 – 54 lata	968	502	20,6	18,6
	55 – 59 lat	257	96	5,5	3,6
	powyżej 60 lat	34	0	0,7	0
Wykształcenie	wyższe	579	390	12,3	14,5
	policealne i średnie zawodowe	1087	729	23,1	27,0
	średnie ogólnokształcące	500	366	10,7	13,6
	zasadnicze zawodowe	1289	616	27,4	22,8
	gimnazjalne i poniżej	1245	596	26,5	22,1
Czasu pozostawania bez pracy	do 1 miesiąca	598	210	12,7	7,8
	od 1 do 3 miesięcy	1170	568	24,9	21,1
	od 3 do 6 miesięcy	826	484	17,6	17,9
	od 6 do 12 miesięcy	721	448	15,3	16,6
	od 12 do 24 miesięcy	576	409	12,3	15,2
	powyżej 24 miesięcy	809	578	17,2	21,4
	bez stażu	1137	768	24,2	28,5
Staż pracy	do 1 roku	653	375	13,9	13,9
	od 1 do 5 lat	1127	638	23,9	23,6
	od 5 do 10 lat	558	315	11,9	11,7
	od 10 – 20 lat	716	396	15,2	14,7
	od 20 – 30 lat	416	173	8,9	6,4
	30 lat i więcej	93	32	2,0	1,2
	bez stażu	1137	768	24,2	28,5
Bezrobotni mieszkańcy wsi		1889	1070	40,2	39,7
Miasto Stalowa Wola		2811	1627	59,8	60,3
Gmina Bojanów		349	207	7,4	7,7
Gmina Pysznica		336	163	7,2	6,0
Gmina Radomyśl nad Sanem		306	183	6,5	6,8
Gmina Zaklików		436	256	9,3	9,5
Gmina Zaleszany		462	261	9,8	9,7
Bezrobotni z prawem do zasiłku		635	285	13,5	10,6

W opracowaniu zamieszczonym poniżej zmiany wartości poszczególnych wskaźników na koniec 2008 roku w porównaniu do końca 2007 roku przedstawiono każdorazowo w nawiasie w sposób: (wzrost/spadek/ wartość % lub bez zmian).

→ Wg płci – udział kobiet w ogóle bezrobotnych wynosił 57,4% (spadek o 6%).

→ Wg wieku – najwyższy odsetek stanowili bezrobotni 25-34 lat – 31,8% (wzrost o 2,3%). Bezrobotni 18-24 lat to 23,5% ogółu bezrobotnych (wzrost o 3%), 45-54 lat – 20,6% (spadek o 3,7%), 35-44 lat – 17,9% (spadek o 1,5%), 55-59 lat – 5,5% (bez zmian), powyżej 60 lat – 0,7% (spadek o 0,1%).

W porównaniu do końca 2007 roku o 5 punktów procentowych wzrósł udział bezrobotnych, którzy nie ukończyli 35 roku życia i takich osób było w ewidencji 55,3%.

Wśród bezrobotnych kobiet najwyższy odsetek odnotowano dla kobiet w wieku 25-34 lat (34,6%), 3/4 bezrobotnych kobiet nie przekroczyło 45 roku życia (77,8% i jest to o 4,6% więcej niż dla ogółu bezrobotnych).

→ Wg wykształcenia – najwyższy odsetek stanowili bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 27,4% (wzrost o 1,8%). Bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej to 26,5% (spadek o 1,5%), policealnym i średnim zawodowym – 23,1% (spadek o 1,2%), wyższym – 12,3% (wzrost o 1,3%), ogólnokształcącym – 10,7% (spadek o 0,4%).

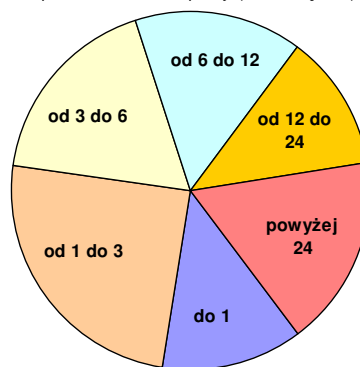

Na koniec 2007 roku najwyższy odsetek wśród bezrobotnych stanowili bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – 28,0%. Podobnie jak w latach poprzednich nastąpił wzrost odsetka bezrobotnych z wykształceniem wyższym, a ponad połowa wszystkich bezrobotnych posiada wykształcenie co najwyżej zasadnicze zawodowe.

Odsetek kobiet z wykształceniem wyższym, wykształceniem policealnym i średnim zawodowym i wykształceniem średnim ogólnokształcącym jest dla każdego z przedziałów wyższy niż liczony do ogółu bezrobotnych odpowiednio o 2,2%, 3,9% i 2,9%.

→ Wg czasu pozostawania bez pracy – najwyższy odsetek stanowili bezrobotni zarejestrowani od 1-3 miesięcy – 24,9% (wzrost o 3,7%). Bezrobotni zarejestrowani od 3-6 miesięcy to 17,6% ogółu bezrobotnych (wzrost o 1,6%), powyżej 24 miesięcy – 17,2% (spadek o 10,4%), od 6-12 miesięcy – 15,3% (wzrost o 2,5%), do 1 miesiąca – 12,7% (wzrost o 3,1%), od 12-24 miesięcy – 12,3% (spadek o 0,5%).

Bezrobotni na koniec 2008 roku według czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach)

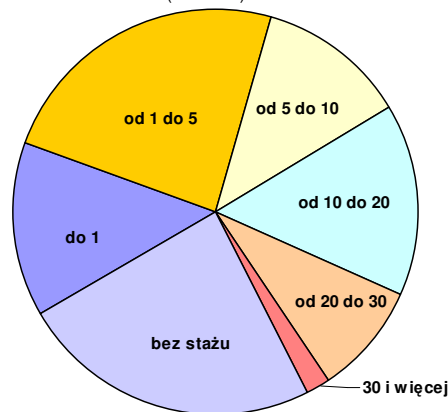

Na koniec 2007 roku najwyższy odsetek stanowili bezrobotni zarejestrowani powyżej 24 miesięcy – 27,6%, zarejestrowani powyżej 12 miesięcy stanowili 40,4%, a na koniec 2008 roku – 29,5%. Tak wysokiego spadku – o 10 punktów procentowych udziału bezrobotnych powyżej 24 miesięcy do ogółu bezrobotnych nie zanotowano od wielu lat. Wzrosty o ponad 3 punkty procentowe wystąpiły w kategorii od 1-3 miesięcy i do 1 miesiąca (łącznie w obu kategoriach wzrost wyniósł 6,8%).

Niższy niż dla ogółu bezrobotnych jest odsetek bezrobotnych kobiet pozostających bez pracy do 1 miesiąca i od 1 do 3 miesięcy. We wszystkich pozostałych przedziałach jest wyższy niż liczony dla ogółu bezrobotnych i tak: od 3 do 6 miesięcy o 0,3%, 6 do 12 miesięcy o 1,3%, od 12 do 24 miesięcy o 2,9% i powyżej 24 miesięcy o 4,2% czyli wzrost jest większy w miarę upływu czasu pozostawania bez pracy.

→ Wg stażu pracy – najwyższy odsetek stanowili bezrobotni bez stażu pracy – 24,2% (spadek o 1,5%). Staż pracy 1-5 lat posiadało 23,9% ogółu bezrobotnych (wzrost o 3,2%), 10-20 lat – 15,2% (spadek o 1,3%), do 1 roku – 13,9% (wzrost o 1,1%), 5-10 lat – 11,9% (spadek o 1%), 20-30 lat – 8,9% (spadek o 0,6%), 30 lat i więcej – 2,0% (wzrost o 0,1%).

Bezrobotni na koniec 2008 roku według stażu pracy (w latach)

Na przestrzeni ostatnich 3 lat nieznacznie spada odsetek bezrobotnych bez stażu pracy, nieznacznie natomiast wzrasta odsetek bezrobotnych ze stażem do 5 lat, w porównaniu do końca 2007 roku łącznie w dwóch przedziałach – do 1 roku i od 1-5 lat wzrost wyniósł 4,3%.

Odsetek bezrobotnych kobiet posiadających staż pracy do lat 20 jest niemal na takim samym poziomie jak dla ogółu bezrobotnych (64,9%, dla kobiet 63,9%). Wskaźnik ten jest wyższy o 4,3% dla kobiet nie posiadających stażu pracy, natomiast niższy w przedziale 20 do 30 lat oraz więcej niż 30 lat odpowiednio o 2,5% i 0,8%.

→ *Wg miejsca zamieszkania* – bezrobotni zamieszkali na wsi stanowili 40,2% ogółu (spadek o 1,4%). Co dziesiąty bezrobotny był mieszkańcem gminy Zaleszany, z gminy Zaklików pochodziło 9,3% bezrobotnych, z gmin Bojanów i Pysznica nieco ponad 7,0% bezrobotnych oraz z gminy Radomyśl nad Sanem – 6,5%.

Bezrobotni na koniec 2008 roku według miejsca zamieszkania

→ Prawo do zasiłku posiadało na koniec 2008 roku 635 osób – 13,5% (wzrost o 3,9%).

Obszary problemowe w zakresie bezrobocia na terenie powiatu (stan na koniec 2008 roku).

- Bezrobocie kobiet

W ewidencji bezrobotnych przeważały kobiety – 57,4%. Kobiety z większą determinacją poszukują pracy, ale pomimo przeciętnie wyższego niż mężczyźni wykształcenia, mają większe problemy ze znalezieniem zatrudnienia i z reguły znacznie dłużej pozostają bezrobotnymi. Powodowane jest to między innymi sprawowaniem przez kobiety opieki nad dziećmi bądź osobami zależnymi, niechęcią pracodawców do zatrudniania kobiet oraz warunkami pracy niesprzyjającymi pracy kobiet. Co prawda w stosunku do sytuacji sprzed roku liczba bezrobotnych pań nieznacznie zmalała (o 195 osób), to w dalszym ciągu kobiety na rynku pracy pozostają grupą defaworyzowaną.

- Niski poziom wykształcenia osób bezrobotnych

W sytuacji, kiedy coraz większą rolę w znalezieniu zatrudnienia odgrywają kwalifikacje, w rejestrze bezrobotnych naszego powiatu nadal dominują osoby posiadające niski poziom wykształcenia – aż 54% bezrobotnych legitymuje się wykształceniem co najwyżej zawodowym (przed rokiem 53,7%). Jest to szczególnie niekorzystne zważywszy, że poziom wykształcenia jest bardzo ważnym wyznacznikiem pozycji na rynku pracy.

- Bezrobocie wśród osób powyżej 45 roku życia

Osoby powyżej 45 roku życia stanowią 26,8% osób bezrobotnych (przed rokiem 30,6%). Wiek jest istotną barierą w powrocie na rynek pracy. W bardzo wielu przypadkach

przyczyną pozostawania w ewidencji PUP jest zły stan zdrowia bądź zdezaktualizowane lub niskie kwalifikacje zawodowe i niechęć do ich zmiany. Problemem tej grupy bezrobotnych jest też niska aktywność zawodowa.

- Bezrobocie długotrwałe (osoby zarejestrowane łącznie przez okres powyżej 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu lub przygotowania zawodowego)

Osoby długotrwałe bezrobotne stanowią 43,5% osób bezrobotnych (przed rokiem 60,5%), co oznacza że nadal blisko połowa bezrobotnych poszukuje pracy ponad 12 miesięcy od momentu zarejestrowania się. Wydłużająca się bezczynność zmniejsza szanse oraz chęci na ponowną aktywizację zawodową. Nie bez znaczenia pozostaje tu niechęć pracodawców do zatrudniania osób długotrwałe bezrobotnych oraz uzależnienie się od pomocy społecznej tej grupy bezrobotnych.

- Młodzież do 25 roku życia

Pomimo podejmowania działań aktywizujących kierowanych do młodzieży, ciągle co czwarty zarejestrowany w naszym powiecie bezrobotny jest osobą w wieku poniżej 25 roku życia.

Działania na rzecz aktywizacji zawodowej bezrobotnych adresowane były przede wszystkim do tych grup bezrobotnych, które napotykają największe trudności w funkcjonowaniu na rynku pracy. Niejednokrotnie integracja tych osób z rynkiem pracy wymagała zastosowania nie tylko różnorodnych instrumentów aktywizacji zawodowej, ale także bardziej kompleksowego wsparcia, poprzedzonego dokładną diagnozą możliwości i ograniczeń w zakresie motywacji, umiejętności, a niejednokrotnie i problemów rodzinnych.

2. Działania w zakresie aktywizacji bezrobotnych

Działania podejmowane przez PUP dotyczyły ograniczenia poziomu bezrobocia, zahamowania jego wzrostu oraz podniesienia jakości świadczonych usług. Osoby bezrobotne korzystały z różnych form aktywizacji zawodowej, dzięki którym mogły podnieść swoje kwalifikacje, zdobyć niezbędne doświadczenie na określonych stanowiskach pracy, a także skorzystać z przekwalifikowania zawodowego mającego na celu zmianę dotychczasowych kwalifikacji zawodowych na częściej poszukiwane przez pracodawców. Prawie co dziesiąta spośród osób zarejestrowanych w tutejszym Urzędzie Pracy mogła skorzystać z bogatej oferty szkoleń zawodowych. Działania PUP ukierunkowane były również na wspieranie nowych miejsc pracy – również w formie samozatrudnienia.

Liczba osób bezrobotnych aktywizowanych w ramach subsydiowanych programów rynku pracy jest uzależniona od wielkości środków jakie można przeznaczyć na ich realizację oraz od jednostkowych kosztów realizowanych programów. W 2008 roku miesięczna wysokość stypendium za staż i przygotowanie zawodowe wzrosła z 100% do 140% zasiłku dla bezrobotnych. W okresie 12 miesięcy 2008 roku – ze względu na wzrost kwoty przeciętnego wynagrodzenia – wzrosła także kwota refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego oraz środków na podjęcie działalności gospodarczej – z 13,5 tys.zł do 14,5 tys.zł

Obok subsydiowanych form aktywizacji zawodowej, realizowane były usługi rynku pracy takie jak pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, pośrednictwo EURES, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy (Klub Pracy).

W 2008 roku wdrażaliśmy wprowadzone rozporządzeniami Ministra Pracy i Polityki Społecznej standardy realizacji usług rynku pracy. Standardy kładą nacisk na indywidualną pracę z klientem. Ich realizacja zapewnić ma kompleksową obsługę osób bezrobotnych, polegającą na przedstawieniu pełnej oferty usług będących w posiadaniu Urzędu zgłaszającym się klientom, co w efekcie ma doprowadzić do aktywizacji osoby bezrobotnej. W przypadku braku możliwości przedstawienia oferty pracy, działania pośrednika pracy są wspierane usługami doradczymi, szkoleniami, w tym z zakresu aktywnego poszukiwania pracy czy zajęciami aktywizacyjnymi. W związku z wprowadzeniem standaryzacji w PUP zostały wprowadzone istotne zmiany w organizacji pracy Urzędu.

2.1. Niesubsydiowane formy przeciwdziałania bezrobociu

Pośrednictwo pracy

Pośrednicy pracy realizowali na bieżąco zgłoszone oferty wolnych miejsc zatrudnienia – zawsze zgodnie z wymaganiami i potrzebami określonymi przez pracodawców.

W okresie 12 miesięcy 2008 roku do urzędu pracy zgłoszonych zostało 1594 wolnych miejsc pracy (w tym 533 miejsc subsydiowanych). W liczbie tej nie uwzględniono ofert informacyjnych, które napływają spoza terenu powiatu i dotyczyły pracy na terenie kraju lub za granicą oraz nadsyłanych poprzez sieć EURES.

Napływ ofert pracy, w poszczególnych miesiącach 2008 roku przedstawiono w tabeli.

Rodzaj ofert pracy		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	2008
Niesubsydiowane środkami FP		77	99	118	120	116	104	70	70	69	65	50	38	996
Dla niepełnosprawnych		3	7	4	6	3	10	5	2	4	8	4	9	62
Subsydiowane ogółem		24	23	46	90	48	48	27	33	23	82	59	20	533
w tym	Prace interwencyjne	12	11	24	19	10	8	13	10	13	17	26	2	165
	Roboty publiczne	0	0	10	39	11	10	0	0	0	44	6	0	120
	Doposażenie/wyposażenie miejsca pracy	12	12	22	32	27	30	14	23	10	21	27	18	248
Razem		104	129	178	216	167	162	102	105	96	155	113	67	1594

Chcąc posumować rok 2008 z punktu widzenia pośrednictwa pracy konieczne jest dokonanie analizy z podziałem na dwa półrocza, ze względu na zmiany jakie zaszły w tych okresach na stalowowolskim rynku pracy.

W pierwszej połowie 2008 roku notowany był systematyczny wzrost liczby ofert pracy napływających do tut. urzędu pracy.

W tym okresie ze względu na specyfikę stalowowolskiego rynku pracy dominowały oferty pracy w szeroko rozumianej *branży obróbki metali*, szczególnie w zawodach: spawacz, ślusarz, tokarz, frezer, wytaczarz, szlifierz, operator obrabiarek sterowanych numerycznie. Duża liczba ofert pracy dotyczyła także *branży handlowej* na stanowiskach: sprzedawca, kasjer-sprzedawca, magazynier, kierowca-magazynier.

W *sferze usług* poszukiwani byli wykwalifikowani i posiadający doświadczenie zawodowe: kucharze, piekarze, ciastkarze-cukiernicy. Ze względu na brak osób, które posiadają odpowiednie kwalifikacje i staż pracy w zawodzie oferty te trudno było zrealizować.

W *branży budowlanej* dominowały oferty pracy w zawodach: murarz, cieśla, pracownik do dociepleń oraz robotnik budowlany. Osoby będące w ewidencji to najczęściej osoby długotrwale zarejestrowane, które nie posiadają dokumentów potwierdzających ich

kwalifikacje w tej branży i nie znające nowoczesnych technik i technologii. Osoby te najczęściej nie były zainteresowane podjęciem pracy legalnej, co utrudniało realizację zgłoszonych ofert pracy w tej branży.

Podobnie jak w latach ubiegłych, znaczna liczba ofert pracy adresowana była do kierowców, posiadających prawo jazdy kat. C, C+E, pracowników ochrony (niekoniecznie posiadających licencję pracownika ochrony).

Od miesiąca lipca 2008 roku zaczynamy obserwować systematyczny spadek liczby ofert pracy napływających z otwartego rynku pracy. Sytuacja ta odnosi się praktycznie do wszystkich branż działających na terenie powiatu stalowowolskiego, a w szczególności dotyka przedsiębiorstw w sektorze przemysłu metalowego i motoryzacyjnego. Pracodawcy, którzy jeszcze do niedawna zgłaszali duże zapotrzebowanie na pracowników systematycznie zaczęli wstrzymywać nowe zatrudnienia. Z miesiąca na miesiąc notowaliśmy spadek liczby ofert pracy w branżach dotychczas wiodących na tut. rynku pracy tj. motoryzacyjnej i metalowej. Na koniec 2008 roku obserwowaliśmy zupełny brak ofert pracy od pracodawców z obszaru Tarnobrzelskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Nastąpiło również znaczne zmniejszenie liczby oferty pracy pochodzących z branży handlowej i budowlanej.

W II półroczu przeważały oferty pracy w branży gastronomicznej, tj. kucharz, kelner, barman, pomoc kuchenna.

Podobnie jak w latach ubiegłych, bardzo nieliczną grupę ofert pracy stanowiły oferty pracy dla specjalistów, co nie znaczy, że rynek pracy ich nie potrzebuje. Na podstawie sygnałów napływających z rynku pracy można stwierdzić, że pracodawcy takich pracowników nie zawsze poszukują za pośrednictwem urzędu pracy.(np. inżynier mechanik, nauczyciel praktycznej nauki zawodu, nauczyciel języków obcych, farmaceuta, laborant).

W dalszym ciągu występują zawody, w których szansa na zdobycie doświadczenia ogranicza się niemal wyłącznie do oferty stażu – sytuacja taka dotyczy przede wszystkim zatrudnienia w „branży biurowej”.

W najtrudniejszej sytuacji na stalowowolskim rynku pracy pozostawały zawsze kobiety, szczególnie nie posiadające kwalifikacji zawodowych lub z długą przerwą w wykonywaniu zawodu. W obecnej sytuacji problem pozostawania bez pracy dotyczy nie tylko tej grupy, ale również kobiet posiadających kwalifikacje zawodowe. Liczba ofert pracy skierowanych do kobiet jest bowiem bardzo niewielka. Coraz częściej jedyną szansę na zaistnienie na rynku pracy kobiety upatrują w uczestnictwie w przygotowaniu zawodowym.

Nie zawsze, mimo wszelkich starań pośredników pracy, udaje się zrealizować zgłaszane oferty pracy choć w ewidencji urzędu figurują osoby posiadające odpowiednie

kwalifikacje. Sytuacja ta wynika bardzo często ze zdezaktualizowania uprawnień i kwalifikacji zawodowych, długotrwałego pozostawania bez pracy lub braku gotowości i chęci podjęcia zatrudnienia przez niektórych naszych klientów. Motywacją do zarejestrowania się w urzędzie pracy, w tych wypadkach, było głównie ubezpieczenie zdrowotne, możliwość uzyskania pomocy od innych instytucji lub otrzymanie zasiłku dla bezrobotnych.

Optymistyczny akcent płynący z lokalnego rynku pracy, to niesłabnące zainteresowanie osób bezrobotnych uruchomieniem własnej działalności gospodarczej. Z roku na rok systematycznie rośnie liczba osób upatrujących w samozatrudnieniu szansy powrotu na rynek pracy.

Pośrednicy pracy przekazywali aktualne oferty pracy do lokalnej prasy („Sztafeta, „Echo dnia”) i radia Leliwa, gdzie dwa razy dziennie emitowane były na antenie giełdy pracy. Do mediów przekazywane były także informacje dotyczące aktualnych ofert pracy jak też bieżącej sytuacji na rynku pracy. Ponadto na stronie internetowej www.pupstalowawola.internetdsl.pl tut. urzędu na bieżąco aktualizowane były oferty pracy, będące w dyspozycji urzędu.

Pośrednictwo pracy za granicą

Tutejszy urząd pracy dysponuje ofertami pracy za granicą przekazywanymi w ramach sieci EURES, jak i też z WUP w Rzeszowie oraz z prywatnych agencji pośredniczących w pracy za granicą, które posiadają stosowne zezwolenie, jednak nie realizuje tych ofert, lecz pełni tylko funkcję informacyjną.

Analizując zagraniczne oferty pracy, które napływały w ubiegłym roku zauważamy, iż zagraniczni pracodawcy poszukiwali w większości wykwalifikowanych pracowników w branży gastronomicznej i hotelarskiej oraz opiekunów osób starszych, w wymaganiach stawianych kandydatom wskazywali posiadanie komunikatywnej znajomości języka obcego, udokumentowanego stażu pracy lub wykształcenie w danym zawodzie.

Znaczna ilość ofert zagranicznych dotyczyła pracy sezonowej w rolnictwie i leśnictwie.

Nasi klienci najbardziej poszukiwali ofert pracy w Irlandii, Wielkiej Brytanii, Norwegii, Finlandii, jednak zainteresowanie podjęciem zatrudnienia za granicą wydaje się być mniejsze w porównaniu z wcześniejszymi latami.

Poradnictwo zawodowe

Usługi poradnictwa zawodowego świadczone przez doradców zawodowych polegają na udzielaniu pomocy w wyborze lub zmianie zawodu, kierunków szkolenia i kształcenia zawodowego przy uwzględnieniu możliwości psychofizycznych, jak i sytuacji życiowej klienta, a także potrzeb rynku pracy. Pomoc taka ma szczególne znaczenie, gdyż odpowiedni wybór drogi zawodowej determinuje przyszłe szanse zaistnienia na rynku pracy.

W ramach usług doradczych prowadzone były :

- ***poradnictwo indywidualne***, z którego skorzystało 1148 osób, w zdecydowanej większości były to osoby do 25 roku życia zarejestrowane do 6 miesięcy oraz osoby długotrwale bezrobotne. Niejednokrotnie kontakt z doradcą zawodowym kończył się wizytą klienta u pośrednika pracy lub specjalisty ds. rozwoju zawodowego,
- ***poradnictwo grupowe***, w zajęciach warsztatowych udział wzięło 117 osób w 12 grupach. Tematyka zajęć dotyczyła przede wszystkim technik aktywnego poszukiwania pracy, autoprezentacji, planowania przyszłości zawodowej.
- ***informacja zawodowa*** – z indywidualnej informacji zawodowej skorzystało 79 osób oraz przeprowadzone zostały dla 5 osób jedno zajęcia grupowe. Doradcy zawodowi uczestniczyli także w spotkaniach z uczniami w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 2 w Stalowej Woli. Tematyka tych spotkań dotyczyła przekazania informacji o rynku pracy, zawodach przyszłości, motywach wyboru kierunków studiów.

Z poradnictwa zawodowego nadal częściej korzystają kobiety niż mężczyźni, taka prawidłowość utrzymuje się od kilku lat.

Niepełnosprawni, równie często jak w latach ubiegłych, byli klientami doradców zawodowych – w roku 2008 z poradnictwa zawodowego indywidualnego skorzystało 70 osób niepełnosprawnych, w tym 23 kobiety.

Spośród osób korzystających z usług poradnictwa zawodowego pracę podjęły 382 osoby, w tym 261 kobiet.

Wzrosła także liczba osób, które w wyniku porady zawodowej zdecydowały się na udział w szkoleniu w celu nabycia lub podniesienia swoich kwalifikacji zawodowych.

Klub pracy

W ramach Klubu Pracy organizowane były:

- ***szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy*** – w 7 edycjach uczestniczyło 64 osoby bezrobotne i 2 zarejestrowane jako poszukujące pracy. Szczególny nacisk został położony na zmianę sposobu myślenia o rynku pracy, pozytywne wzmocnienie potencjału zawodowego uczestników oraz opracowanie indywidualnego planu poszukiwania pracy dla każdego uczestnika. Na zajęciach zwrócono także szczególną uwagę na umiejętność korzystania z metod i technik poszukiwania pracy. Po zakończeniu udziału w szkoleniu pracę podjęło 12 osób. Niektórzy uczestnicy podjęli inne formy aktywności zawodowej, tj. szkolenia zawodowe, udział w przygotowaniu zawodowym lub stażu.
- ***zajęcia aktywizacyjne.*** – w 9 edycjach uczestniczyło 55 osób bezrobotnych i 1 zarejestrowana jako poszukująca pracy. Podczas realizacji zajęć nacisk został położony na wypracowanie u uczestników podstawowych umiejętności poruszania się po rynku pracy, tj. umiejętność stosowania metod i technik poszukiwania pracy, opracowania dokumentów aplikacyjnych i prowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej z pracodawcą. Pracę podjęło 15 osób.

2.2. Subsydiowane formy przeciwdziałania bezrobociu

W 2008 roku subsydiowane formy przeciwdziałania bezrobociu realizowane były dzięki zaangażowaniu środków Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego.

Na aktywizację zawodową bezrobotnych przeznaczono 9,6 mln zł, w tym 3,8 mln zł w ramach projektu „Więcej szans w powiecie stalowowolskim” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Poddziałanie 6.1.3.

Limity środków na poszczególne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2008 roku przedstawia tabela.

Lp.	Nazwa programu	Kwota w zł	
		ogółem	w tym
			Projekt PO KL 6.1.3
1	Szkolenia	924.000,00	639.400,00
2	Prace interwencyjne	592.000,00	275.000,00
3	Roboty publiczne	718.000,00	-
4	Staże	3.350.000,00	1.729.500,00
5	Przygotowanie zawodowe	858.900,00	547.900,00
6	Środki na podjęcie działalności gospodarczej	1.336.000,00	695.500,00
7	Wyposażenie/doposażenie stanowisk pracy	1.840.700,00	-
8	Koszty doj. do pracy, opieka ...	6.000,00	-
Ogółem		9.625.600,00	3.887.300,00

W 2008 roku z oferowanych przez Urząd subsydiowanych form aktywizacji zawodowej skorzystało 1775 osób bezrobotnych.

Podobnie jak w latach ubiegłych organizowanie miejsc odbywania stażu pozostaje jedną z najpopularniejszych form współpracy pracodawców z Urzędem.

Wśród uczestników subsydiowanych programów rynku pracy najliczniejszą grupę stanowiły osoby skierowane na staż – 570 osób, następnie na szkolenie – 431 osób. Znacznie liczniejszą niż przed rokiem grupę osób zaktywizowaliśmy w ramach przygotowania zawodowego – 180 osób (w 2007 roku 108 osób). Również nieco większe było zainteresowanie osób bezrobotnych rozpoczęciem własnej działalności gospodarczej – z tej formy pomocy skorzystało 9 osób więcej niż w 2007 roku.

Liczbę bezrobotnych aktywizowanych w subsydiowanych programach rynku pracy w latach 2007-2008 przedstawia tabela.

Lata	Bezrobotni wg aktywnych form								
	Szkolenia	Prace interwencyjne	Roboty publiczne	Staż	Przygotowanie zawodowe	Środki na rozp. działalności gospodarczej	Wypożyczenie / doposażenie stanowiska pracy	Prace społecznie użyteczne	Ogółem
2007	565	147	78	563	108	86	234	24	1805
2008	431	134	121	570	180	97	241	-	1774
w tym w ramach:									
Finansowanie wyłącznie z FP	152	54	121	220	65	46	241	-	899
Projekt 6.1.3 POKL	279*	80	-	350	115	51	-	-	875

* w tym 12 osób, które były kierowane na dwa szkolenia

Szkolenia dla bezrobotnych były organizowane z uwzględnieniem potrzeb napływających z rynku pracy. Mając świadomość, że pracodawcy poszukują przede wszystkim pracowników o aktualnych i najlepszych kwalifikacjach, w urzędzie przywiązuje się dużą wagę do poziomu organizowanych szkoleń. W 2008 roku na szkolenia zostało skierowanych 431 osób bezrobotnych – w tym 279 osób w projekcie realizowanym w ramach PO KL. Spośród ogółu szkolonych przeszło 70% bezrobotnych było uczestnikami szkoleń grupowych. Kierunki tych szkoleń były ustalane przez PUP, a nabór prowadzony był w oparciu o deklarowane przez kandydata zainteresowania, posiadane kwalifikacje i predyspozycje oraz analizę możliwości podjęcia zatrudnienia po zakończonym szkoleniu.

Organizowane szkolenia były bardzo różnorodne: począwszy od nauki podstaw obsługi komputera, profesjonalnego sprzedawcę, księgowość komputerową, po operatora wózków jezdniowych, technologa robót wykończeniowych, operatora sprzętu budowlanego, operatora obrabiarek sterowanych numerycznie, kierowcy kat. C, C+E, D czy kurs spawacza.

Do końca 2008 roku pracę podjęło 150 przeszkolonych za pośrednictwem Urzędu osób, co stanowi 34% kończących szkolenie. Wśród przeszkolonych przeważali mężczyźni – blisko 70% szkolonych to panowie. Ponad 70% uczestników szkolenia to osoby bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego. Osoby powyżej 50 roku życia stanowiły 12% wszystkich przeszkolonych.

Staż cieszą się od lat nieślabnącą popularnością wśród pracodawców. Świadczy o tym niemalejąca liczba wniosków od zainteresowanych pracodawców. W 2008 roku udało się objąć stażem grupę 570 osób, z czego 61,4% stanowiły osoby skierowane w ramach projektu PO KL. Spośród osób, które zakończyły staż w 2008 roku, jedna trzecia uzyskała dalsze zatrudnienie.

W ramach **przygotowania zawodowego** zaktywizowano 180 osób, z czego 115 w ramach PO KL. Jest to forma aktywizacji osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, tj. m.in. długotrwale bezrobotnych, osób bez kwalifikacji zawodowych lub osób których kwalifikacje odbiegają od aktualnie pożądaných na rynku pracy. Z tej formy wsparcia, podobnie jak w latach ubiegłych, korzystały przede wszystkim kobiety. Spośród osób, które zakończyły przygotowanie zawodowe, jedna trzecia uzyskała zatrudnienie.

Program **prac interwencyjnych** realizowany był na podobnym poziomie jak w roku poprzednim. Zdecydowana większość miejsc pracy utworzonych w ramach prac interwencyjnych powstała wśród pracodawców z sektora publicznego.

Na miejsca pracy kierowane były przede wszystkim osoby młode – do 25 roku życia i osoby długotrwale bezrobotne. Ogółem do pracy w ramach prac interwencyjnych na 130 stanowisk pracy PUP skierował 134 osoby bezrobotne (4 osoby w ramach uzupełnienia stanowiska pracy), w tym 80 w ramach PO KL.

Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej otrzymało 97 osób bezrobotnych – 46 finansowanych ze środków Funduszu Pracy a 51 w ramach PO KL. Bezrobotni najczęściej podejmowali działalność gospodarczą w sektorze usług. W większości przypadków były to usługi remontowo-budowlane, ciesielskie, hydrauliczne. Bardziej przedsiębiorczy okazali się być mężczyźni (60%). W Stalowej Woli zostało zlokalizowanych 64% nowopowstałych firm.

W ramach zawartych umów z przedsiębiorcami dot. **refundacji kosztów wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy** powstało 128 nowych miejsc pracy. Najczęściej na refundowanych stanowiskach zatrudniani byli: sprzedawcy i handlowcy (33 osoby), pracownicy produkcyjni (ślusarz, frezer, monter – ogółem 15 osób oraz operatorzy maszyn i urządzeń – 8 osób), pracownicy administracyjno-biurowi (7 osób), kierowcy (14 osób), magazynierzy (4 osoby), krawcowe (4 osoby). Ponadto 6 stanowisk powstało w branży budowlanej. Na utworzone w ramach refundacji miejsca pracy skierowano 241 bezrobotnych (w 113 przypadkach było to uzupełnienie zatrudnienia na zwolnionym stanowisku pracy).

Do **robót publicznych** skierowano 121 osób, tj. o 43 więcej niż w 2007 roku. Aktywizowano przede wszystkim osoby długotrwale bezrobotne, które najczęściej znajdowały zatrudnienie przy zadaniach związanych z pomocą społeczną, rozwojem infrastruktury gminnej oraz przy pracach biurowych.

2.3. Projekty współfinansowane ze środków unijnych

Powiatowy Urząd Pracy w Stalowej Woli rozpoczął w 2008 roku realizację 2 kolejnych projektów, współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VI – Rynek pracy otwarty dla wszystkich,. Działanie 6.1 – Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie. Instytucją Zarządzającą i Pośredniczącą jest Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie.

„Więcej szans w powiecie stalowowolskim”

Projekt systemowy realizowany w ramach Poddziałania 6.1.3 Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych wyłoniony do realizacji w ramach procedury pozakonkursowej, realizowany będzie od 1 stycznia 2008 r. do 31 grudnia 2013 r.

Projekt adresowany jest do osób bezrobotnych zarejestrowanych w tutejszym Urzędzie, ze szczególnym uwzględnieniem bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy – bezrobotni długotrwale, do 25 roku życia, o niskich kwalifikacjach, niepełnosprawni.

Celem projektu jest podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia i samozatrudnienia osób pozostających bez pracy poprzez zapewnienie możliwie kompleksowego wsparcia.

W 2008 roku osoby bezrobotne aktywizowane były w następujących formach wsparcia:

- szkolenia zawodowe – 279 osób,
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – 51 osób,
- prace interwencyjne – 80 osób,
- przygotowanie zawodowe w miejscu pracy – 115 osób,
- staż – 350 osób.

Dla zapewnienia kompleksowego wsparcia uczestnicy projektu mieli również możliwość skorzystania z pomocy doradcy zawodowego i pośrednika pracy.

Całkowite koszty realizacji projektu w 2008 roku to 3.938.600,- zł., z czego kwota dofinansowania 3.887.300,- zł.

„Wyższa jakość usług Powiatowego Urzędu Pracy w Stalowej Woli”

Projekt konkursowy realizowany w ramach Poddziałania 6.1.2 Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, adresowany jest do pracowników PUP (szerzej omówiony na stronie 27).

3. Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych

Według danych na koniec grudnia 2008 roku w ewidencji PUP pozostawało zarejestrowanych 201 osób bezrobotnych posiadających orzeczenie o niepełnosprawności, w tym 95 kobiet oraz 72 osoby niepełnosprawne poszukujące pracy i nie pozostające w zatrudnieniu, w tym 36 kobiet.

Strukturę osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP według stopnia niepełnosprawności w latach 2007-2008 przedstawia tabela.

Stopień niepełnosprawności	Stan na 31.12.2007 r.		Stan na 31.12.2008 r.	
	bezrobotni	poszukujący pracy	bezrobotni	poszukujący pracy
lekki	111	20	132	13
umiarkowany	51	49	68	48
znaczny	2	16	1	11
ogółem	164	85	201	72

Zarejestrowani niepełnosprawni to głównie osoby legitymujące się wykształceniem poniżej średniego – 66% ogółu; tylko 22 osoby, tj. 7,9% posiadało wyższe wykształcenie.

W 2008 roku wpłynęły do PUP 62 oferty pracy dla osób niepełnosprawnych (wyłącznie), głównie z zakładów pracy chronionej, z powodu podjęcia pracy z ewidencji wyłączono 198 osób niepełnosprawnych, w tym 160 bezrobotnych i 38 poszukujących pracy. Blisko 50% wszystkich podjęć pracy dotyczyło ofert pracy subsydiowanej.

W 2008 roku Urząd przejął w całości realizację zadań z zakresu aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych. Wcześniej PUP realizował tylko szkolenia dla osób niepełnosprawnych, pozostałe zadania realizowane były przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Stalowej Woli.

Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych odbywa się w oparciu o zapisy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz.U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92 z późn. zm.) oraz przepisy wykonawcze do w/w ustawy. Osoby niepełnosprawne zarejestrowane w PUP jako poszukujące pracy i nie pozostające w zatrudnieniu mogą korzystać na zasadach takich jak bezrobotni ze: szkoleń, staży, prac interwencyjnych, przygotowania zawodowego w miejscu pracy. Wsparcie dla tych osób finansowane jest ze środków PFRON, a aktywizacja zawodowa bezrobotnych niepełnosprawnych finansowana jest ze środków Funduszu Pracy. Ze środków PFRON finansowany były także:

- zwrot pracodawcy kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej do wysokości 43.000,- zł,

- refundacja wynagrodzenia oraz składek na ubezpieczenia społeczne pracodawcy zatrudniającemu osoby niepełnosprawne,
- przyznanie osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej do wysokości 40.000,- zł.

W roku 2008 środki PFRON przeznaczone na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych wyniosły ogółem – 861.973,- zł, z czego:

- 10.900,- zł na finansowanie kosztów szkolenia i przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych (art. 38 i 40 w/w ustawy),
- 32.757,- zł na instrumenty i usługi rynku pracy na rzecz osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu (art. 11),
- 256.000,- zł na udzielenie osobom niepełnosprawnym jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej (art.12a),
- 552.716,-. zł na dokonywanie zwrotu kosztów wyposażenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych (art. 26 e),
- 9.600,- zł na zwrot części wynagrodzenia oraz składek na ubezpieczenia społeczne dla pracodawców, którzy zatrudnią przez okres co najmniej 12 miesięcy osobę niepełnosprawną zarejestrowaną w PUP jako bezrobotna albo poszukująca pracy i nie pozostająca w zatrudnieniu (art. 26f).

Liczbę osób niepełnosprawnych aktywizowanych w subsydiowanych środkami PFRON programach rynku pracy oraz poniesione wydatki w 2008 roku przedstawia tabela.

Program	Liczba zaktywizowanych osób	Wydatki w zł
Szkolenia	10	11.916,80
Prace interwencyjne	3	7.301,58
Przygotowanie zawodowe	3	9.644,71
Staż	2	14.733,61
Środki na podjęcie działalności gospodarczej	7	256.000,00
Wyposażenie stanowisk pracy	14	509.716,00
Ref. wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne	1	9.475,20

Osoby niepełnosprawne poszukujące pracy i nie pozostające w zatrudnieniu uczestniczyły w szkoleniach: spawacz, (2 osoby), podstawy obsługi komputera (5 osób), obsługa programu FPP, technolog robót wykończeniowych, operator wózków jezdniowych z modułem obsługi programu FPP.

Osoby niepełnosprawne podejmowały działalność gospodarczą, głównie w usługach: blacharsko-lakierniczych, budowlanych, internetowych, w zakresie masażu oraz w handlu.

Bardziej przedsiębiorczy okazali się być mężczyźni – 6 z 7 wypłaconych dotacji otrzymali mężczyźni.

W ramach zawartych umów z pracodawcami dot. wyposażenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej powstało 14 nowych miejsc pracy. Na refundowanych stanowiskach zatrudnieni zostali: kierowcy, magazynier, windowy, konserwator, praczka, pracownik biurowy, pielęgniarki, kucharki.

Ponadto w pracach interwencyjnych uczestniczyły 3 osoby niepełnosprawne, 3 osoby niepełnosprawne zdobywały doświadczenie zawodowe w ramach przygotowania zawodowego, staż finansowany ze środków PFRON odbywały 2 osoby.

Podpisano także jedną umowę w ramach której refundowano pracodawcy zatrudniającemu osobę niepełnosprawną wynagrodzenie niepełnosprawnego pracownika i składkę na ubezpieczenia społeczne.

Ponadto w 2008 roku, podobnie jak w latach poprzednich, powiat realizował Program Aktywizacji Zawodowej Absolwentów Niepełnosprawnych „Junior”, na realizację którego otrzymał środki w kwocie 88.984,11 zł. Programem objęto 24 niepełnosprawnych absolwentów (21 z umiarkowanym i 3 z lekkim stopniem niepełnosprawności), którzy zostali skierowani na staże absolwenckie, głównie w instytucjach użyteczności publicznej. Osobom tym, obok stypendium stażowego, wypłacono ze środków PFRON świadczenia rehabilitacyjne. Przez cały okres odbywania stażu objęci oni byli indywidualną opieką doradców zawodowych. Wydatki na realizację programu ze środków PFRON (na świadczenia rehabilitacyjne dla bezrobotnych absolwentów oraz premie dla doradców zawodowych i pracodawców) wyniosły 64.342,68 zł. Stypendium wypłacane było stażystom z Funduszu Pracy.

4. Gospodarowanie środkami Funduszu Pracy

Zadania na rzecz promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy realizowane były przy udziale środków: Funduszu Pracy, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki oraz budżetów pracodawców i samorządów.

Korzystając ze środków na programy rynku pracy Powiatowy Urząd Pracy kierował się obowiązkiem wynikającym z ustawy o finansach publicznych, tj. wydatkowania ich w sposób celowy i oszczędny z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z poniesionych nakładów.

Finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej

Wykorzystanie środków Funduszu Pracy w 2008 roku i wielkość zaciągniętych zobowiązań na 2009 rok przedstawiono w tabeli.

Lp.	Nazwa programu	Podział limitu (w zł)	Wydatki na 31.12.2008 r. (w zł)	Zaangażowanie 2009 r. (w zł)
1.	Szkolenia	284.600,00	284.190,54	21.172,00
2.	Prace interwencyjne	317.000,00	316.316,19	97.913,00
3.	Roboty publiczne	718.000,00	717.536,71	53.330,0
4.	Staże	1.620.500,00	1.619.753,45	697.820,00
5.	Przygotowanie zawodowe	311.000,00	310.393,41	247.920,00
6.	Środki na podjęcie działalności gospodarczej	640.500,00	639.800,00	0,00
7.	Wyposażenie/doposażenie stanowisk pracy	1.840.700,00	1.835.866,01	0,00
8.	Działanie 6.1.3	3.887.300,00	3.886.332,32	1.066.600,00
	w tym: staże		1.729.444,66	
	przygotowanie zawodowe		547.325,11	
	szkolenia		639.400,00	
	środki na rozpoczęcie działalności		695.500,00	
	prace interwencyjne		274.662,55	
9.	Koszty dojazdu do pracy, opieka....	6.000,00	5.890,39	3.161,00
Ogółem		9.625.600,00	9.616.079,02	2.187.916,00

Finansowanie świadczeń obligatoryjnych

Środki na świadczenia obligatoryjne są przekazywane do wysokości wydatków. Strukturę wydatków w 2008 roku przedstawiono w tabeli.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota w zł
1.	Zasiłki dla bezrobotnych	2.681.657,74
2.	Składka na ubezpieczenia społeczne	681.499,10
3.	Dodatki aktywizacyjne	103.330,60
4.	Stypendia za okres nauki	2.988,00
5.	Zasiłki transferowe	81.011,24
Ogółem		3.550.486,68

Finansowanie innych fakultatywnych zadań

Przyznany limit wynosił 741.500 zł. Strukturę wydatków w 2008 roku przedstawiono w tabeli.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota w zł
1.	Koszty obsługi projektu 6.1.3 (wkład własny)	10.200,00
2.	Koszty wysyłki korespondencji	52.461,94
3.	Prowizje bankowe	34.588,56
4.	Eksploatacja i rozwój systemu informatycznego	307.700,89
5.	Klub Pracy	871,98
6.	Poradnictwo zawodowe	32.361,40
7.	Szkolenia kadr organów zatrudnienia	129.136,00
8.	Szkolenie członków Powiatowej Rady Zatrudnienia	32.475,00
9.	Koszty komunikowania z pracodawcami i bezrobotnymi	13.329,00
10.	Druki do ustalania uprawnień dla bezrobotnych	6.240,30
11.	Dodatki do wynagrodzeń dla pracowników zatrudnionych w publicznych służbach zatrudnienia	47.018,69
12.	Koszty badań i analiz rynku pracy	28.088,00
13.	Inne	4.579,90
Ogółem		699.051,66

Świadczeniem obligatoryjnym nie finansowanym z Funduszu Pracy, ale ze środków budżetu jest składka na ubezpieczenie zdrowotne za bezrobotnych bez prawa do zasiłku. Środki na ten cel PUP otrzymywał w terminie, składki były regulowane na bieżąco, wydatkowano kwotę 1.471.000,- zł.

5. Funkcjonowanie Urzędu

W 2008 roku zadania w Powiatowym Urzędzie Pracy w Stalowej Woli realizowano przy przeciętnym zatrudnieniu wynoszącym 64 osoby.

Strukturę zatrudnienia w PUP według poziomu wykształcenia, płci i wieku (stan na 31.12.2008 r.) przedstawiono w tabeli.

Wyszczególnienie O – ogółem K – kobiety		Ogółem	z tego w wieku					Niepełno- sprawni	
			24 i mniej	25 – 34	35 – 44	45 – 54	55 i więcej		
Zatrudnienie w PUP		O	66	2	32	17	11	4	6
		K	59	2	26	17	11	3	5
z tego z wykształceniem	wyższym	O	54	2	32	12	6	2	3
		K	48	2	26	12	6	2	3
	policealnym i średnim zawodowym	O	9	0	0	4	5	0	1
		K	8	0	0	4	5	0	1
	średnim ogólnokształcącym	O	2	0	0	1	0	1	1
		K	2	0	0	1	0	1	1
	zasadniczym zawodowym	O	1	0	0	0	0	1	1
		K	0	0	0	0	0	0	0
	gimnazjalnym i poniżej	O	0	0	0	0	0	0	0
		K	0	0	0	0	0	0	0

Urząd był zobowiązany dostosować swoje funkcjonowanie do wymogów określonych w rozporządzeniach Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie warunków prowadzenia przez publiczne służby zatrudnienia usług rynku pracy oraz standardów tych usług. W pierwszej kolejności zwiększono zatrudnienie na stanowiskach realizujących zadania w zakresie poradnictwa zawodowego, pośrednictwa pracy i pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy do poziomu określonego w standardach. Część etatów wygospodarowano w ramach przeorganizowania pracy głównie w Dziale Ewidencji i Świadczeń oraz w Referacie Usług Rynku Pracy, a na zatrudnienie 5 pośredników i 2 doradców zawodowych pozyskano dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego ramach złożonego w procedurze konkursowej projektu „Wyższa jakość usług Powiatowego Urzędu Pracy w Stalowej Woli” – Poddziałanie 6.1.2 PO KL.

Działania realizowane w projekcie to nie tylko zwiększenie zatrudnienia, ale także szkolenia dla kluczowych pracowników PUP, zajmujących się obsługą bezrobotnych lub realizujących na ich rzecz programy rynku pracy oraz przeprowadzenie badania i analizy sytuacji na lokalnym rynku pracy w celu uzyskania wiedzy o aktualnych i przewidywanych potrzebach i wymaganiach pracodawców z terenu powiatu stalowowolskiego. Wszystkie te działania mają istotny wpływ na poprawę jakości świadczonych przez Urząd usług. Raport z badań pozwoli nie tylko na bardziej właściwe diagnozowanie sytuacji i dostosowanie do jego

potrzeb instrumentów rynku pracy, ale także stanowić będzie bogate źródło informacji dla instytucji mających wpływ na kształtowanie ofert edukacyjnych i szkoleniowych.

Projekt będzie realizowany od 01.01.2008 r. do 31.12.2009 r. i jest finansowany w 85% ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, wkład PUP wynosi 15%. Całkowity koszt realizacji projektu to 420.000,-zł (357 tys.zł – kwota dofinansowania, 63 tys.zł – wkład własny).

Wymagana poprawa jakości świadczonych usług została zrealizowana także dzięki pozyskaniu od Miasta Stalowa Wola na zasadach użyczenia dodatkowego lokalu i dostosowaniu go do potrzeb urzędu pracy.

Pracownicy Urzędu sukcesywnie podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe poprzez kształcenie na studiach wyższych, studiach podyplomowych, udział w indywidualnych szkoleniach organizowanych przez zewnętrzne jednostki szkoleniowe, a także w szkoleniach organizowanych przez PUP dla całego zespołu pracowników.

W dalszym ciągu niesatysfakcjonujący jest dla wielu pracowników poziom płac w Urzędzie, co przyczynia się nie tylko do fluktuacji kadr, ale także stanowi przeszkodę w pozyskiwaniu do pracy w Urzędzie wysokiej klasy specjalistów.

Ze środków Funduszu Pracy przeznaczonych na rozwój systemu informatycznego wprowadzono rozwiązanie służące usprawnieniu administrowania stacjami roboczymi w sieci oraz zmieniono sposób logowania się użytkowników, wymieniono część sprzętu sieciowego i komputerowego na nowocześniejszy.

Liczbę bezrobotnych i strukturę według płci, czasu pozostawania bez pracy, wieku, wykształcenia i stażu pracy oraz bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy na 31.12.2008 r. przedstawiają tabele I – VI.

Tabela I

Wyszczególnienie	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych							
	ogółem	kobiety	z prawem do zasiłku		bez prawa do zasiłku		ze zwolnień grupowych	
			razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
Stalowa Wola	2811	1627	407	205	2404	1422	79	60
Bojanów	349	207	33	14	316	193	9	8
Pysznica	336	163	44	13	292	150	11	7
Radomyśl	306	183	32	9	274	174	3	3
Zaklików	436	256	37	13	399	243	12	7
Zaleszany	462	261	82	31	380	230	10	6
Razem powiat	4700	2697	635	285	4065	2412	124	91

Tabela II

Wyszczególnienie	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy w miesiącach											
	do 1		od 1 do 3		od 3 do 6		od 6 do 12		od 12 do 24		powyżej 24	
	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
Stalowa Wola	387	146	713	336	485	286	449	297	330	236	447	326
Bojanów	29	6	87	36	59	37	58	42	40	31	76	55
Pysznica	51	13	77	39	73	38	40	15	42	29	53	29
Radomyśl	34	11	70	46	51	30	44	27	45	35	62	34
Zaklików	39	16	112	53	68	42	69	37	65	44	83	64
Zaleszany	58	18	111	58	90	51	61	30	54	34	88	70
Razem powiat	598	210	1170	568	826	484	721	448	576	409	809	578

Tabela III

Wyszczególnienie	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg wieku w latach											
	od 18 do 24		od 25 do 34		od 35 do 44		od 45 do 54		od 55 do 59		60 i więcej	
	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
Stalowa Wola	599	333	925	553	471	307	626	361	171	73	19	-
Bojanów	99	64	89	59	86	54	58	25	17	5	-	-
Pysznica	93	47	95	59	65	35	65	18	15	4	3	-
Radomyśl	88	58	86	60	56	42	55	22	16	1	5	-
Zaklików	102	54	150	107	88	56	75	33	16	6	5	-
Zaleszany	123	66	148	96	78	49	89	43	22	7	2	-
Razem powiat	1104	622	1493	934	844	543	968	502	257	96	34	-

Tabela IV

Wyszczególnienie	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg wykształcenia									
	wyższe		policealne i średnie zaw.		średnie ogólnokształcące		zasadnicze zawodowe		pozostałe	
	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
Stalowa Wola	431	283	681	448	328	232	679	322	692	342
Bojanów	20	14	56	41	37	34	139	77	97	41
Pysznica	33	21	75	50	23	17	97	37	108	38
Radomyśl	26	20	56	37	20	15	99	55	105	56
Zaklików	32	24	111	82	54	38	129	58	110	54
Zaleszany	37	28	108	71	38	30	146	67	133	65
Razem powiat	579	390	1087	729	500	366	1289	616	1245	596

Tabela V

Wyszczególnienie	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg stażu pracy													
	do 1 roku		od 1 do 5 lat		od 5 do 10 lat		od 10 do 20		od 20 do 30		pow. 30 lat		bez stażu	
	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
Stalowa Wola	390	227	684	389	345	208	438	251	295	139	64	24	595	389
Bojanów	45	22	82	51	32	17	60	37	19	3	4	-	107	77
Pysznica	46	24	74	37	48	19	46	21	28	8	5	2	89	52
Radomyśl	46	29	59	35	31	13	41	24	24	5	6	3	99	74
Zaklików	69	41	104	57	41	25	58	27	22	7	6	-	136	99
Zaleszany	57	32	124	69	61	33	73	36	28	11	8	3	111	77
Razem powiat	653	375	1127	638	558	315	716	396	416	173	93	32	1137	768

Tabela VI

Wyszczególnienie	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy											
	do 25 roku życia		długotrwale bezrobotni		kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka		powyżej 50 roku życia		bez kwalifikacji zawodowych		bez doświadczenia zawodowego	
	razem	kobiety	razem	kobiety	razem		razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
Stalowa Wola	600	333	1176	832	389		532	273	683	418	780	486
Bojanów	99	64	162	117	70		46	17	86	47	128	89
Pysznica	92	47	145	84	47		47	13	79	41	117	67
Radomyśl	88	58	150	103	73		47	11	90	54	114	82
Zaklików	102	54	207	148	82		48	16	105	63	162	112
Zaleszany	123	66	202	139	78		66	20	119	72	133	87
RAZEM powiat	1104	622	2042	1423	739		786	350	1162	695	1434	923

Wyszczególnienie	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy							
	bez wykształcenia średniego		samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia		które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia		niepełnosprawni	
	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
Stalowa Wola	1372	664	303	228	51	6	151	72
Bojanów	236	118	22	18	1	-	7	5
Pysznica	204	75	18	14	5	-	10	3
Radomyśl	204	111	26	25	1	-	9	4
Zaklików	239	112	29	22	4	1	12	8
Zaleszany	279	132	38	31	5	-	12	3
RAZEM powiat	2534	1212	436	338	67	7	201	95

Porównanie stanu i struktury bezrobotnych na koniec 2008 r. do stanu na 31.12.2007 r. przedstawiają tabele VII – XI.

Tabela VII

Stan na dzień	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych							
	ogółem	kobiety	z prawem do zasiłku		bez prawa do zasiłku		ze zwolnień grupowych	
			razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
31.12.2007 r.	4559	2892	436	202	4123	2690	131	95
31.12.2008 r.	4700	2697	635	285	4065	2412	124	91
+ wzrost - spadek do 31.12.2007 r.	+141	-195	+199	+83	-58	-278	-7	-4

Tabela VIII

Stan na dzień	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy w miesiącach											
	do 1		od 1 do 3		od 3 do 6		od 6 do 12		od 12 do 24		powyżej 24	
	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
31.12.2007 r.	438	201	968	521	727	465	581	367	585	424	1260	914
31.12.2008 r.	598	210	1170	568	826	484	721	448	576	409	809	578
+ wzrost - spadek do 31.12.2007 r.	+160	+9	+202	+47	+99	+19	+140	+81	-9	-15	-451	-336

Tabela IX

Stan na dzień	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg wieku w latach											
	od 18 do 24		od 25 do 34		od 35 do 44		od 45 do 54		od 55 do 59		60 i więcej	
	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
31.12.2007 r.	934	585	1347	964	882	618	1109	630	252	95	35	-
31.12.2008 r.	1104	622	1493	934	844	543	968	502	257	96	34	-
+ wzrost - spadek do 31.12.2007 r.	+170	+37	+146	-30	-38	-75	-141	-128	+5	+1	-1	-

Tabela X

Stan na dzień	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg wykształcenia									
	wyższe		policealne i średnie zaw.		średnie ogólnokoszt.		zasadnicze zawodowe		pozostałe	
	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
31.12.2007 r.	501	363	1107	764	505	393	1167	681	1279	691
31.12.2008 r.	579	390	1087	729	500	366	1289	616	1245	596
+ wzrost - spadek do 31.12.2007 r.	+78	+27	-20	-35	-5	-27	+122	-65	-34	-95

Tabela XI

Stan na dzień	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg stażu pracy													
	do 1 roku		od 1 do 5 lat		od 5 do 10 lat		od 10 do 20		od 20 do 30		pow. 30 lat		bez stażu	
	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
31.12.2007 r.	583	372	946	589	591	392	751	474	432	210	86	21	1170	834
31.12.2008 r.	653	375	1127	638	558	315	716	396	416	173	93	32	1137	768
+ wzrost - spadek do 31.12.2007 r.	+70	+3	+181	+49	-33	-77	-35	-78	-16	-37	+7	+11	-33	-66